

[Statsministeren]

tigt, om den, jeg havde nær sagt idé med hensyn til metode også er den, der kan være den bærende fremover.

Hr. Niels Helveg Petersen sagde, at der var sammenbrud i samfundssolidariteten. Jeg tror ikke, der er det, men jeg tror, der er fare for, at der kan ske dette sammenbrud i samfundssolidariteten. Jeg er enig i, at gruppeegoismen flourerer. Men jeg tror stadig væk, det er muligt at holde den på et lavt niveau og igen og igen appellere til samfundssolidariteten. Derfor tror jeg også, at hvis man skal gå i gang med at udvikle en ny fase i samfundet, f. eks. en demokratisering af ejendomsretten, så skal vi passe på, at vi ikke gør det på en måde, hvor vi tager nissen med over i et nyt system, hvor der kan blive en ny form for appel til gruppeegoismen. Men det er vist ikke tid at gå mere i dybden med dette emne, som i øvrigt kan have en vis aktuel interesse.

Der blev sagt noget om fradragsproblemerne i vores skattesystem, om prisstigninger på jord og fast ejendom, om behovet for en aktiv jordpolitik osv. Alle disse ting er rigtige; det er rigtigt set, at vi har problemer her. Det er ikke ukendt, at også socialdemokratiet meget gerne havde set, at vi kunne have gjort mere ved disse ting, end vi tidligere har kunnet gøre, men der er stadig væk på dette område opgaver foran os.

Jeg vil slutte med at sige, at SV-regeringen er dannet for at klare en række nærværende, aktuelle og meget hårde økonomiske problemer. Det er svært. Men på samme måde som vi igennem alle efterkrigsårene og for så vidt også i 1930'ernes Danmark gang på gang, når vi har mødt store økonomiske problemer og har haft kriser, på samme måde som vi før den sidste krig og i hele efterkrigsperioden har kunnet finde sammen i dansk folkestyre, på samme måde bør vi også gøre det fremover.

Det vil ikke blive sidste gang, der er behov for et samarbejde mellem f. eks. socialdemokratiet på den ene side og et eller flere partier på den anden side, for forlig og kompromis er et led i demokratiet. Hvis ikke man erkender det, så erkender man ikke det, der er helt væsentligt netop i Danmark, at det er disse forlig, det er disse kompromiser, der har bragt os fremad. Det kan være nødvendigt at bryde op på arbejdsmarkedet og lave konflikt f. eks., men det bør være den abso-

lutte undtagelse. Det kan være nødvendigt også at afløse kompromiset eller forliget med, at der udskrives valg, men det er absolut noget, man skal undgå – bortset fra de regelmæssige valg, man ifølge demokratiets grundlæggende regler nu engang skal have. Det er kun viljen til forlig, viljen til kompromis, der kan bringe Danmark videre frem, og så må vi diskutere og prøve på at tilpasse vores ideer til de muligheder, der i den givne situation er. Det er det, der ligger bag, tror jeg jeg tør sige, også SV-samarbejdet.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Der er i dag fremført en lang række ideologiske betragtninger. De fleste af dem overrasker mig ikke. Jeg må dog indrømme, at jeg oplevede i dag et par nye ideologier søsat. Jeg var ikke klar over, at der fandtes en egentlig fremskridtsideologi. Jeg skal ikke bede om nu at få den nærmere udlagt, men jeg har bare noteret mig, at den altså er til stede.

Jeg har ingen bemærkninger til det ideologiske ud over den ene bemærkning, at de mange forskellige principper og de mange forskellige hovedsynspunkter, som de enkelte partier har lagt frem som deres løsning på de langsigtede problemer, jo ikke kan træde i stedet for det, som er denne regerings målsætning, for forudsætningen for, at man – hvilken vision man end har – kan virkeliggøre den, er bl. a., at vi har et stabilt parlamentarisk system, og at vi har nogle økonomiske forudsætninger for, at man kan virkeliggøre sine visioner.

Det gælder også den idépolitiske tankegang, venstre står for. Vores ønsker om, hvorledes et liberalt samfund skal se ud, blev ikke helt dækket af hr. Jens Møllers beskrivelse af begrebet liberalisme. Det beklager jeg. Jeg synes nok, det var en lidt forenklet fremstilling, at liberalismen kun bestod i, at de enkeltes egoisme skulle holde de enkelte i en indbyrdes balance. Der ligger meget andet og mere i begrebet liberalisme. Der ligger også det kristne livssyn og en erkendelse af, at der i mennesket både er noget ondt og noget godt, at man skal indrette samfundet således, at det gode får muligheder for at udfolde sig, men at det samtidig skal indrettes sådan, at man ikke åbner døren for misbrug af økonomisk eller politisk magt.